

S SPOŠTOVANJEM DO PRETEKLOSTI

OLTAR SV. PETRA IZ KAPELE NA BLEJSKEM GRADU

Oltar sv. Petra je bil v kapelo na blejskem gradu umeščen v 50. letih 20. stoletja, ko so na gradu potekala obnovitvena dela. Prvotna oltarna oprema kapele je bila razprodana na dražbi leta 1812 in o njenem izgledu nimamo nobenih podatkov. Recentni oltar je v kapelo prišel iz cerkve sv. Petra nad Begunjami, od koder je bil že pred prvo svetovno vojno premeščen v škofijski muzej tedanjega Društva za krščansko umetnost v Ljubljani, kasneje pa v Narodno galerijo. Pred prenosom v grajsko kapelo je bil oltar v letih 1957 in 1958 restavriran na oddelku za restavriranje plastike Zavoda za spomeniško varstvo SR Slovenije pod vodstvom Jožeta Lapuha, kjer so prvotno polikromacijo le delno rekonstruirali, v večjem obsegu pa ohranili. Prav tako niso posegali v lesene plastike z dodelavo manjkajočih elementov.

Glede na ornamentiko na oltarnem nastavku bi lahko oltar datirali okrog sredine 17. stoletja, od figuralnega dela pa je prvotni del oltarja le sv. Peter, svetnici pa sta bili na oltar nameščeni sekundarno.

Čeprav rezbarski del oltarja po kvaliteti izdelave ne sodi v sam vrh kiparske ustvarjalnosti 17. stoletja, ima z ohranjeno prvotno polikromacijo pomembno pričevalno vrednost in je tako spodbuda za tovrsten pristop pri konserviranju-restavriranju podobnih spomenik naše kulturne dediščine.

Glede na prvenstveno muzejsko namembnost kapele smo oltar po dogovoru z naročnikom lahko obravnavali predvsem s konservatorskega vidika, z minimalnim poseganjem v konstrukcijske elemente, kar je za cerkveno opremo zagotovo bolj kot ne izjema.

Oltar po konservatorsko-restavratorskih posegih

Oltar pred in med konservatorsko-restavratorskimi posegi

Po odstranitvi površinskih nečistoč z oltarja smo sekundarno bronzo na pozlati odstranili z mešanico topil (amonijak, aceton), pozlato pa nato očistili z emulzijo za čiščenje pozlate.

Leseni nosilec oltarja smo sanirali le na najbolj problematičnih mestih. Odstranili smo moteče sekundarne korodirane kovinske tujke. Večje manjkajoče dele lesenega nosilca na sami arhitekturi oltarja smo zapolnili z lesenimi vstavki istovrstnega lesa, manjše pa z dvokomponentnim epoksidnim kitom. Oslabele spoje smo očistili in ponovno spojili z mozničenjem in/ali lepljenjem ter zapolnjevanjem vrzeli.

Poškodbe na polikromaciji oltarja smo utrjevali z akrilno disperzijo za utrjevanje. Po sušenju smo utrjevalec termično aktivirali z grelno lopatico in tako na leseni nosilec ponovno zatisnili dvignjene dele slikovnih slojev. Na polikromaciji so bile prisotne Podolgovate poškodbe na polikromaciji so povzročili obiskovalci z metanjem kovancev v oltar, čemur priča kar zajetna pest kovancev, ki smo jih našli med demontažo oltarja na skritih kotičkih. Z delnim retuširanjem polikromacije z lazurnimi barvami v nevtralnih tonih so se poškodbe skrile v ozadje in postale manj moteče za gledalca, od blizu pa so še vedno vidne kot sled minulega časa.

Izvajalec: Restavradorstvo Kavčič d.o.o. in zunanji sodelavci Anita Cvetek, Barbara Kogoj in Janez Demšar (samozaposleni)